

Försvarsministern måste stödja klimatarbetet för säkerhetens skull

Försvarsberedningen har konstaterat att de globala miljöutmaningarna och klimatförändringarna utgör de allvarligaste hoten mot människors säkerhet och fundamentala levnadsvillkor. När försvarsminister Sten Tolgfors i dag talar i riksdagen på ett seminarium om klimat och fred bör han därför visa sitt stöd för ett ambitiöst klimatarbete och för en tydligare fokusering av utrikespolitik och utvecklingssamarbete på konfliktförebyggande insatser. Regeringen måste föra en samstämmig politik för att förebygga konflikter.

Riksdagsseminariet är en av aktiviteterna i Kyrkans globala vecka som har temat Skapelsefeber - klimat och fred. Klimatförändringarna skapar i dag enorma utmaningar för människors möjligheter att leva ett värdigt liv. John Houghton, som lett FN:s Klimatpanel, ansåg redan 2003 att klimatförändringarna blivit ett "massförstörelsevapen", som slår direkt mot fattiga människors överlevnad.

Det finns många kopplingar mellan klimatförändringar och väpnade konflikter. Det kan handla om ökade spänningar till följd av större konkurrens om knappa naturresurser. Klimatförändringarna kan också förvärra den humanitära situationen i befintliga konflikter.

De största riskerna för konflikt finns inom länder. Det är nationellt och lokalt vi kommer att se effekterna av extrema väderhändelser samt minskad tillgång på bland annat färskvatten och jordbruksmark, med stora flyktingströmmar som resultat. Allt detta ökar konfliktrisen och instabila regioner – "svaga stater" och fattiga länder – drabbas hårdast. Enligt Sidarapporten "Konflikter i klimatförändringens spår" löper 46 nationer stor risk att drabbas av väpnade konflikter på grund av klimatets påverkan på befintliga problem. I dessa länder bor 2,7 miljarder människor.

Hur ska vi då bemöta den instabilitet som klimatförändringarna väntas bidra till? Än så länge har den rika världen bemött säkerhetsutmaningarna på traditionellt vis – med krigsmateriel och dyra militära insatser. Förebyggande insatser får, som vanligt, minimalt med resurser.

Handeln i krigsmateriel ökar. Mängden tillgängliga vapen är en väsentlig faktor som ökar risken för att konflikter blir väpnade. Ändå är Sverige en av världens tio största exportörer av krigsmateriel. Materialintensiva och kostsamma säkerhets- och försvarsinsatser används för att bemöta konflikter och säkerhetsrisker när de redan är ett faktum. Militära insatser riskerar också att bemötas med mer våld, och insatserna angriper inte grundorsakerna till en konflikt.

En ny inriktning krävs som fokuserar på att förebygga konflikter. Det är avgörande för att trygga en global utveckling som är rättvis, hållbar och säker. Insatser för att minska utsläppen av växthusgaser, både i Sverige och i utvecklingsländerna, är a och o för att minimera klimatförändringarna och därmed minska konfliktrisen. Här måste Sverige bidra till det internationella arbetet, i linje med vårt historiska ansvar för utsläpp och vår ekonomiska kapacitet. Vi bör ställa om det svenska samhället så att utsläppen av växthusgaser minskar kraftigt här hemma. Vi bör bidra till minskade utsläpp i fattiga länder, genom tekniköverföring och skydd av skog samt bidra till fattiga länders klimatanpassning. Och fattiga länder bör inte, som nu,

betala för detta själva när bistånd till utbildning, hälsovård och demokrati används till klimatåtgärder.

En del i klimatanpassningen är att stärka samhällets sociala förmåga att fredligt hantera konflikter. Sveriges utrikespolitik och utvecklingssamarbete bör fokusera mer på insatser som förebygger väpnade konflikter och stärker samhällsstrukturer för fredlig konflikthantering. Det kan handla om skydd av mänskliga rättigheter, om medlingsinsatser och fredsobservatörer eller om stärkande av demokratiska institutioner och val. Det råder inte brist på metoder för att förebygga konflikter. Men det finns en tydlig brist på politisk vilja att fokusera på förebyggande åtgärder.

För att vara en trovärdig internationell aktör måste Sverige föra en samstämmig politik. Det är därför dags för Sten Tolgfors att ta sitt ansvar i klimatfrågan. Om klimatförändringarna är ett av de största hoten mot internationell fred och säkerhet är det rimligt att försvarsministern uttalar sitt stöd för en ambitiös klimatpolitik och för en tydligare fokusering av utrikespolitik och utvecklingssamarbete på konfliktförebyggande insatser.

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare
Sveriges Kristna Råd

Eva Christina Nilsson
Generalsekreterare
Svenska missionsrådet